

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

X kadencja

Minister do Spraw Unii Europejskiej

DKSE.701.7.9.2024.BB(1)

Druk nr 616

Warszawa, 9 sierpnia 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z realizacją zobowiązań wynikających z ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1395; z 2023 r. poz. 1914) w załączeniu przekazuję, przygotowaną w trybie art. 3 ust. 1 ustawy

**- „Informację dla Sejmu i Senatu RP
o udziale Rzeczypospolitej Polskiej
w pracach Unii Europejskiej w okresie
styczeń - czerwiec 2024 r. (przewodnictwo
Belgii w Radzie Unii Europejskiej)”.**

Jednocześnie informuję, że ww. dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 8 sierpnia 2024 r.

Z wyrazami szacunku

Adam Szłapka

/dokument podpisany elektronicznie/

INFORMACJA DLA SEJMU I SENATU RP O UDZIALE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W PRACACH UNII EUROPEJSKIEJ

**PRZEWODNICTWO
BELGII W
RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ**

STYCZEŃ – CZERWIEC 2024

DOKUMENT PRZYGOTOWANY NA PODSTAWIE ART. 3 UST. 1
USTAWY Z DNIA 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY
RADY MINISTRÓW Z PREZYDENTEM RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ ORAZ SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH
ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

**be
EU**
belgium24.eu

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

I.	Wprowadzenie	3
II.	Prezydencja belgijska i jej znaczenie dla interesów Polski w UE	3
III.	Aktywność Polski w priorytetowych dla prezydencji belgijskiej obszarach funkcjonowania UE	5
1.	Obrona praworządności, demokracji i jedności	5
2.	Wzmocnienie konkurencyjności	7
3.	Dążenie do zielonej i sprawiedliwej transformacji	11
4.	Wzmocnienie agendy społecznej i zdrowotnej	13
5.	Ochrona ludzi i granic	15
6.	Promowanie globalnej Europy	19
IV.	Lista załączników	22

I. Wprowadzenie

Niniejsza Informacja jest czterdziestym pierwszym półrocznym sprawozdaniem Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z udziału Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresach kolejnych prezydencji na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. z 2010 r. nr 213, poz. 1395 oraz z 2023 r. poz. 1914).

W dokumencie, przygotowanym wspólnie przez ministerstwa i urzędy centralne, podsumowano główne działania realizowane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w okresie prezydencji belgijskiej w Radzie UE, tj.: omówiono przebieg i dokonania prezydencji belgijskiej przez pryzmat jej priorytetów oraz kwestii kluczowych z punktu widzenia Polski (część II) oraz aktywność Polski w priorytetowych dla prezydencji belgijskiej obszarach (część III).

II. Prezydencja belgijska i jej znaczenie dla interesów Polski w UE

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. Belgia, po raz trzynasty, sprawowała prezydencję w Radzie Unii Europejskiej (jako drugie państwo w ramach tria Hiszpania-Belgia-Węgry).

Belgia objęła prezydencję w momencie, gdy UE nadal stała w obliczu poważnych wyzwań, takich jak m.in. skutki nielegalnej agresji Rosji na Ukrainę oraz pandemii, kryzys energetyczny, dezinformacja, ekstremalne zjawiska klimatyczne i odnowiony konflikt na Bliskim Wschodzie. Zważywszy na te okoliczności prezydencja belgijska w swoim programie¹ wyznaczyła następujące obszary priorytetowe: 1) obrona praworządności, demokracji i jedności; 2) wzmocnienie konkurencyjności; 3) dążenie do zielonej i sprawiedliwej transformacji; 4) wzmocnienie agendy społecznej i zdrowotnej; 5) ochrona ludzi i granic; 6) promowanie globalnej Europy. Duży wpływ na przebieg prezydencji belgijskiej miała presja na zakończenie bieżących prac legislacyjnych i przygotowania do nowego cyklu legislacyjnego w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 2024 r.

Polska pozytywnie oceniła priorytety wskazane przez prezydencję belgijską.

Polska konsekwentnie zabiegała o utrzymanie silnego i jednoznacznego wsparcia politycznego i wojskowego dla Ukrainy oraz aktywnie wspierała prezydencję belgijską w podejmowaniu działań w tym obszarze. Polska działała także na rzecz utrzymania obecnej polityki wobec Rosji i Białorusi, a także wzmacniania bezpieczeństwa i odporności UE.

Polska wspierała wysiłki prezydencji belgijskiej w zakresie kontynuowania dyskusji dot. unijnych aspiracji Ukrainy. Zwieńczeniem prezydencji belgijskiej była historyczna decyzja o zwołaniu konferencji międzyrządowych (IGC) z Ukrainą i Mołdawią 25 czerwca 2024 r., a tym samym formalne rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych.

Wobec dalszej eskalacji działań zbrojnych Rosji przeciwko Ukrainie, w czerwcu 2024 r. zdecydowano o wprowadzeniu kolejnych środków ograniczających wobec Rosji poprzez przyjęcie dwóch kolejnych pakietów sankcji, w tym sankcji indywidulanych i sektorowych. Polska pozostawała jednym z najbardziej aktywnych w formułowaniu postulatów sankcyjnych państw członkowskich, w tym w zakresie restrykcji sektorowych. Polska konsekwentnie podkreślała również konieczność nałożenia przez UE dodatkowych sankcji na Białoruś, tak aby były one w pełni zsynchronizowane z tymi nałożonymi na Rosję, co ograniczy możliwość ich obchodzenia. Zostało to w dużym stopniu osiągnięte w ostatnich dniach prezydencji Belgii, dzięki przyjęciu kolejnego pakietu wobec Białorusi.

Inną istotną kwestią dyskutowaną podczas prezydencji belgijskiej była kwestia zamrożonych i unieruchomionych rosyjskich aktywów. UE zdecydowała się przeznaczyć nadzwyczajne zyski wygenerowane z unieruchomionych aktywów Rosyjskiego Banku Centralnego na wsparcie Ukrainy, a mianowicie na dalsze wsparcie wojskowe, a także zwiększenie potencjału przemysłu obronnego i odbudowę Ukrainy.

¹ <https://belgian-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/the-belgian-presidency-programme/>

W odniesieniu do rewizji Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) 2021-2027 oraz powołania Instrumentu na rzecz Ukrainy, podczas posiedzenia Rady Europejskiej (RE) 1 lutego 2024 r. osiągnięto kompromis w gronie wszystkich państw członkowskich UE. Główne postulaty Polski wobec rewizji WRF zostały zrealizowane. RE uzgodniła utworzenie Instrumentu na rzecz Ukrainy z budżetem 50 mld EUR (17 mld euro dotacje i 33 mld euro pożyczki). Instrument ten zapewni wsparcie finansowe dla walczącej Ukrainy w celu zaspokojenia jej najpilniejszych potrzeb oraz finansowania krótkoterminowej i długoterminowej odbudowy. Udało się zapewnić, że pomoc ta będzie miała charakter wieloletni (do 2027 r.) i silny komponent grantowy, a przesunięcia środków w ramach unijnego budżetu nie będą pochodziły z kopert narodowych polityki spójności i Wspólnej Polityki Rolnej.

Podczas prezydencji belgijskiej rozpoczęto prace nad Europejską Strategią Przemysłu Obronnego (EDIS) oraz Europejskim Programem Przemysłu Obronnego (EDIP). W ramach tych działań, m.in. dzięki determinacji Polski zainicjowano dyskusję nt. możliwości zwiększania finansowania obronności europejskiej oraz wezwano, podczas czerwcowej Rady Europejskiej, do przedstawienia konkretnych opcji finansowania publicznego i prywatnego na rzecz obronności.

Prezydencja belgijska była silnym orędownikiem podstawowych zasad demokracji, praworządności i wolności prasy. Zorganizowana przez prezydencję, podczas posiedzenia Rady ds. Ogólnych (GAC) 20 lutego 2024 r., debata, podczas której Polska przedstawiła państwom członkowskim i KE, *Plan Działania*, przewidujący systemowe reformy w obszarze wymiaru sprawiedliwości, była pierwszym krokiem w procesie zamknięcia procedury z art. 7 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) wobec Polski. 29 maja 2024 r. Komisja Europejska wycofała uzasadniony wniosek wszczynający procedurę. Należy także odnotować, że w pierwszym półroczu 2024 r. przyjęto, z poparciem Polski, rozporządzenie ustanawiającego wspólne ramy dla usług medialnych na rynku wewnętrznym (Europejski Akt o Wolności Mediów).

W ramach dyskusji nt. przyszłości jednolitego rynku oraz polityki przemysłowej przeprowadzonej przez prezydencję belgijską, Polska niezmiennie podkreślała rolę jednolitego rynku, wagę eliminowania istniejących barier, w szczególności w sektorze usług, a także znaczenie reindustrializacji i wzmacniania konkurencyjności UE. W kwietniu 2024 r. RE wezwała do opracowania, do czerwca 2025 r., nowej horyzontalnej strategii na rzecz zmodernizowanego jednolitego rynku. Za istotne w tym obszarze uznajemy sfinalizowanie, w pierwszym półroczu 2024 r., prac nad aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie (NZIA) oraz zatwierdzenie ostatecznej wersji projektu rozporządzenia ws. unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T). Należy również docenić działania prezydencji belgijskiej, które doprowadziły do sfinalizowania prac nad aktem o infrastrukturze gigabitowej (GIA), który będzie sprzyjał przyspieszeniu budowy sieci łączności elektronicznej o bardzo dużej przepustowości.

Zielona i sprawiedliwa transformacja była ważnym elementem programu prezydencji belgijskiej. W trakcie zainicjowanej w pierwszym półroczu 2024 r. dyskusji o unijnej trajektorii redukcji emisji gazów cieplarnianych Polska konsekwentnie podnosiła konieczność uwzględnienia specyfiki poszczególnych państw członkowskich, jak i kwestie finansowania polityk klimatycznych. Polska poparła uproszczenie przepisów Wspólnej Polityki Rolnej w celu zapewnienia większej elastyczności w spełnianiu niektórych warunków środowiskowych w zakresie m.in. ekoschematów, zmian planów strategicznych oraz kontroli i kar dla małych gospodarstw.

Polska docenia ambitne podejście prezydencji belgijskiej w obszarze społecznym, w szczególności w odniesieniu do inicjatyw mających na celu poprawę warunków pracy, ograniczania ubóstwa, zmniejszania nierówności oraz wspierania słabszych grup na rynku pracy. W tym kontekście warto podkreślić przede wszystkim przełamanie wielomiesięcznego impasu w negocjacjach i zakończenie prac merytorycznych w odniesieniu do projektu dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych.

Migracje pozostają długoterminowym wyzwaniem dla UE i jej państw członkowskich. Podczas prezydencji belgijskiej przyjęto, przy sprzeciwie Polski, akty prawne wchodzące w skład Paktu w sprawie Migracji i Azylu. Polska niezmiennie podkreśla, że rozwiązania stosowane w UE muszą stanowić realną odpowiedź na potrzeby i wyzwania, z którymi się mierzymy w obszarze migracji.

W ocenie PL wchodzące w skład paktu rozwiązania nie odpowiadają na ww. potrzeby, w szczególności w kontekście traktowania migracji jako narzędzia wojny hybrydowej, stąd też ich krytyczna ocena ze strony Polski. Z punktu widzenia Polski priorytetem niezmiennie pozostaje zapewnienie skuteczności ochrony granicy zewnętrznej, kluczowej dla prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen.

III. Aktywność Polski w priorytetowych dla prezydencji belgijskiej obszarach funkcjonowania UE

1. Obrona praworządności, demokracji i jedności

Praworządność pozostawała w centrum debaty podczas posiedzeń Rady ds. Ogólnych (GAC) w trakcie prezydencji belgijskiej – w pierwszym półroczu 2024 r. zorganizowano dwa cykle dyskusji nt. stanu praworządności (pierwszy dotyczył Hiszpanii, Francji, Chorwacji i Włoch; drugi – sytuacji na Cyprze, Litwie, Łotwie i w Luksemburgu). Dyskusje przeprowadzono zgodnie z konkluzjami prezydencji z 12 grudnia 2023 r. w sprawie oceny corocznego dialogu nt. praworządności, które Polska poparła oświadczeniem z 17 grudnia 2023 r. oraz w oparciu o Sprawozdanie Komisji Europejskiej nt. praworządności za rok 2023.

Na wniosek Polski, dyskusja dot. stanu spraw w ramach **prowadzonej wobec Polski procedury z art. 7 ust. 1 TUE**, odbyła się podczas posiedzenia Rady GAC 20 lutego 2024 r. Polska przedstawiła Radzie *Plan Działań Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie przywracania praworządności*, co spotkało się z pozytywnym odbiorem państw członkowskich. Działania objęte *Planem* dotyczą kompleksowej reformy systemu sądownictwa, w szczególności reformy Krajowej Rady Sądownictwa i sposobu wyboru jej członków – sędziów, zmian w odniesieniu do Trybunału Konstytucyjnego, przebudowy struktury organizacyjnej i zakresu uprawnień Sądu Najwyższego, a także zmian w zakresie pociągania sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej. Na kolejnych posiedzeniach Rady GAC (19 marca oraz 21 maja 2024 r.), przedstawiono aktualizację w zakresie stanu wykonania *Planu*. 21 maja 2024 r. Komisja poinformowała Radę, po przeprowadzeniu analizy *Planu*, że nie istnieje już w Polsce wyraźne ryzyko poważnego naruszenia wartości z art. 2 TUE. 29 maja 2024 r. Komisja Europejska poinformowała o wycofaniu uzasadnionego wniosku wszczynającego procedurę.

Podczas nieformalnego posiedzenia Rady GAC (29-30 kwietnia 2024 r.) odbyła się **dyskusja nt. praworządności w procesie rozszerzenia oraz utrzymania praworządności w rozszerzonej UE**. Celem było m.in. zidentyfikowanie wyzwań, z jakimi w zakresie praworządności mierzą się państwa kandydujące do UE, oraz wsparcia, jakiego mogą im udzielić państwa członkowskie. Ministrowie omówili także raport Międzynarodowego Instytutu Demokracji i Wsparcia Wyborczego (IDEA), w którym przedstawiono zalecenia, jak w obliczu rozszerzenia zwiększyć skuteczność przestrzegania praworządności w państwach kandydujących i członkowskich. Dyskusja dotyczyła także reform wewnętrznych UE w kontekście rozszerzenia. 17 czerwca 2024 r. Rada przyjęła notę ustanawiającą ramy omawiania sytuacji praworządności w wybranych państwach kandydujących. Polska poparła inicjatywę.

Prezydencja belgijska kontynuowała także prace nad **Pakiem na rzecz obrony demokracji**, a w szczególności nad będącym jego częścią **projektem dyrektywy ustanawiającej zharmonizowane wymogi na rynku wewnętrznym dotyczące przejrzystości reprezentacji interesów w imieniu państw trzecich**. Dyskusja podsumowująca dotychczasowe postępy i mająca na celu wyznaczenie dalszego kierunku prac miała miejsce na posiedzeniu Rady GAC 25 czerwca 2024 r. Polska, uznając zasadność zapewnienia odpowiednich ram przejrzystości lobbyingu, uczestniczyła w pracach, jednocześnie podkreślając każdorazowo konieczność ochrony interesów społeczeństwa obywatelskiego.

W czasie prezydencji belgijskiej trwały także prace na rzecz wzmocnienia *Ram wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej na szkodliwe działania w cyberprzestrzeni (Cyber Diplomacy Toolbox)*. Polska aktywnie angażowała się w działania na rzecz rozszerzenia unijnych sankcji cyber, wprowadzenia sankcji sektorowych do *Cyber Diplomacy Toolbox* oraz rozszerzenia o obywateli Rosji listy osób objętych środkami ograniczającymi w celu zwalczania cyberataków zagrażających Unii i państwom członkowskim. Rada UE przyjęła rozporządzenie wykonawcze w tej sprawie 24 czerwca 2024 r.

Polska aktywnie uczestniczyła również w pracach Horyzontalnej Grupy Roboczej ds. Wzmacniania Odporności i Przeciwdziałania Zagrożeniom Hybrydowym (HWP ERCHT). Tematem przewodnim dla prezydencji belgijskiej była kwestia odporności procesów demokratycznych na zagrożenia hybrydowe (w tym w kontekście wyborów do PE; wypracowano konkluzje Rady). Szczególny nacisk położono na dalszy rozwój zestawu narzędzi UE do zwalczania zagrożeń hybrydowych (*EU Hybrid Toolbox*), w tym na ustanowienie unijnych Zespołów Szybkiego Reagowania na Zagrożenia Hybrydowe (*Hybrid Rapid Response Teams*, HRRT). Polska aktywnie lobbowała za ustanowieniem nowego reżimu sankcyjnego mającego na celu zwalczanie rosyjskich działań destabilizacyjnych. Na bieżąco informowała o zagrożeniach hybrydowych występujących na terenie Polski, w tym w kontekście instrumentalizacji migracji przez Białoruś. W czerwcu 2024 r., w związku z zaostreniem rosyjskiej kampanii hybrydowej i działaniami sabotażowymi, Polska, Litwa i Czechy wystąpiły z wnioskiem m.in. o uruchomienie mechanizmu w ramach *Hybrid Toolbox*.

Podczas prezydencji belgijskiej, w lutym 2024 r., UE przyjęła **Instrument na rzecz Ukrainy** (50 mld EUR na lata 2024-2027), aby zapewnić stabilne i zrównoważone finansowanie wsparcia odbudowy i modernizacji Ukrainy, w tym kluczowych reform niezbędnych na drodze do przystąpienia Ukrainy do UE. Wsparcie UE dla Ukrainy obejmowało również wsparcie wojskowe o wartości około 35 mld euro (darowizny dwustronne państw członkowskich oraz za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju), pomoc humanitarną oraz wsparcie udostępnione państwom członkowskim dla uchodźców. W marcu 2024 r. podjęto decyzję o utworzeniu, w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, Funduszu Pomocy Ukrainie (*Ukraine Assistance Fund*, UAF) z budżetem 5 mld EUR przeznaczonym na wsparcie sił zbrojnych Ukrainy.

Podczas prezydencji belgijskiej kontynuowane były również intensywne działania mające na celu **ograniczenie potencjału Rosji i Białorusi w odpowiedzi na zbrojną napaść na Ukrainę**. Wobec dalszej eskalacji działań zbrojnych Rosji przeciwko Ukrainie zdecydowano o wprowadzeniu kolejnych środków ograniczających wobec Rosji poprzez przyjęcie dwóch kolejnych pakietów sankcji, w tym sankcji indywidulanych i sektorowych.

Podczas prezydencji belgijskiej UE jednolicie reagowała na naruszenia praw człowieka i represje wobec wszystkich warstw społeczeństwa białoruskiego, poprzez swoją politykę wsparcia, solidarności i sankcji, co znalazło odzwierciedlenie, w konkluzjach przyjętych podczas posiedzenia Rady ds. Zagranicznych (FAC) 19 lutego 2024 r. z inicjatywy Polski i grupy państw *like-minded*.

Sytuacja na Bliskim Wschodzie była regularnie omawiana na posiedzeniach Rady FAC, a także RE, w tym na posiedzeniach nadzwyczajnych, ze szczególnym naciskiem na ochronę wszystkich cywilów zgodnie z prawem międzynarodowym i międzynarodowym prawem humanitarnym, bezwarunkowe uwolnienie wszystkich zakładników i zapewnienie pomocy humanitarnej, podjęcie wszelkich starań, by zapobiec rozlaniu się konfliktu w regionie, i ożywienie procesu politycznego prowadzącego do rozwiązania dwupaństwowego.

W obszarze edukacji i młodzieży prezydencji belgijskiej udało się osiągnąć konsensus w odniesieniu do treści zalecenia Rady „*Europa w ruchu - możliwości mobilności edukacyjnej i szkoleniowej dla wszystkich*”. Zgodnie z postulatami Polski, cele dotyczące mobilności w obszarze szkolnictwa wyższego i kształcenia zawodowego zostały ustalone na poziomie możliwym do osiągnięcia do 2030 r. Zobowiązano się także do stosowania włączającego podejścia do mobilności edukacyjnej we wszystkich sektorach kształcenia i szkolenia oraz młodzieży i sportu poprzez zwiększenie dostępności do narzędzi mobilności edukacyjnej dla osób o mniejszych szansach. Ponadto prezydencja belgijska podjęła i sfinalizowała prace nad konkluzjami *dotyczącymi społeczeństw włączających, praw dzieci i młodzieży oraz spuścizny Europejskiego Roku Młodzieży 2022*. W trakcie prac nad dokumentami Polska podkreślała, że szczególnie ważną kwestią jest podejmowanie działań na rzecz jak najszerzego zaktywizowania młodych ludzi – ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży zmarginalizowanej i narażonej na wykluczenie.

Głównym celem prezydencji belgijskiej w odniesieniu do sportu było przyjęcie rezolucji w *sprawie Planu Prac UE w obszarze sportu od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2027 r.*, która jest dokumentem programowym UE w zakresie działań i inicjatyw podejmowanych na poziomie europejskim przez

kolejne trzy i pół roku. Negocjacje tego dokumentu były dla Polski istotne także ze względu na okres jego obowiązywania przypadający także na czas polskiej prezydencji. W tekście końcowym uwzględniono, zgodnie z postulatami Polski, priorytet dotyczący nowego podejścia do roli sportu w systemie edukacji, jako jeden z kluczowych tematów na pierwszą połowę 2025 r.

2. Wzmocnienie konkurencyjności

W kwietniu 2024 r. został przedstawiony **Raport Wysokiego Szczebla „Much more than a Market”** przygotowany przez Enrico Lettę. Raport E. Letty koncentrował się na sposobach zapewnienia sprawiedliwej, ekologicznej i cyfrowej transformacji poprzez mobilizację finansowania publicznego i prywatnego, zwiększanie skali przedsiębiorstw, zajęcie się odpornością łańcuchów dostaw i wyeliminowanie fragmentacji w finansach, energetyce i telekomunikacji. Istotną nowością jest propozycja wprowadzenia piątej wolności obejmującej innowacje, badania naukowe, wiedzę, umiejętności, dane i sztuczną inteligencję, aby promować środowisko sprzyjające innowacjom i przyjazne dla biznesu. Rada Europejska (17–18 kwietnia 2024 r.) zwróciła się do prezydencji belgijskiej oraz węgierskiej, aby do końca 2024 r. kontynuowały prace nad zawartymi w raporcie zaleceniami. Opierając się na raporcie E. Letty, 24 maja 2024 r. Rada UE ds. Konkurencyjności (COMPET) przyjęła **konkluzje „A Single Market for the benefit of all”**. W pracach nad konkluzjami Polska wskazywała, że kluczowym elementem dyskusji powinno być zapewnienie równych warunków działania (*level-playing field*) i integralności jednolitego rynku. Polityka pomocy publicznej nie powinna ograniczać równych szans na jednolitym rynku. Powinna natomiast uwzględniać zdolności fiskalne i pozycje wyjściowe wszystkich państw członkowskich, ponieważ widoczne różnice w natężeniu pomocy publicznej w poszczególnych państwach członkowskich mogą zagrażać integralności jednolitego rynku.

Podczas prezydencji belgijskiej zakończyły się prace nad pakietem regulacji dotyczących **sytuacji nadzwyczajnej i odporności na rynku wewnętrznym**, które ustanawiają ramy środków umożliwiających podejmowanie działań na czas kryzysów na rynku wewnętrznym. W trakcie prezydencji belgijskiej osiągnięto, z poparciem Polski, wstępne porozumienie w odniesieniu do trzech projektów wchodzących w skład pakietu (rozporządzenie w sprawie ustanowienia ram środków dotyczących sytuacji nadzwyczajnej na rynku wewnętrznym i odporności rynku wewnętrznego (IMERA/SMEI), Omnibus dyrektywy i Omnibus rozporządzenia).

W lutym 2024 r. Polska wraz z sześcioma państwami członkowskimi (Czechy, Estonia, Finlandia, Irlandia, Litwa, Portugalia) i Islandią przystąpiła do zainicjowanego przez Szwecję *non-paper* poświęconego **zasadom pomocy państwa na rzecz długoterminowej konkurencyjności**. Dokument został przekazany Komisji Europejskiej, a także zaprezentowany na posiedzeniu Rady COMPET 7 marca 2024 r. Najważniejsze postulaty zawarte w *non-paper* to m.in.: wezwanie przyszłej Komisji Europejskiej do „odnowienia” polityki pomocy państwa, której podstawą będą równe warunki działania (*level playing field*); wskazanie, że pomoc państwa powinna być ukierunkowana, proporcjonalna i zgodna z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO). W *non-paper* podkreślono także, że zasady pomocy państwa powinny być stale monitorowane m.in. poprzez uwzględnienie w corocznym cyklu monitorowania długoterminowej konkurencyjności UE kluczowego wskaźnika efektywności umożliwiającego identyfikację potencjalnego ryzyka fragmentacji Jednolitego Rynku (ostatni postulat znalazł się w dokumencie z inicjatywy Polski).

Prezydencja belgijska z sukcesem przeprowadziła i zakończyła trilogi w zakresie **reformy zarządzania gospodarczego**. Nowe ramy, mające na celu osiągnięcie korzystniejszej równowagi pomiędzy zadłużeniem państw członkowskich a inwestycjami niezbędnymi do przeprowadzenia reform, weszły w życie 30 kwietnia 2024 r. W toku prac nad reformą zrealizowany został główny postulat Polski dot. szczególnego traktowania wydatków na obronność – wydatki te uznawane będą za istotny czynnik łagodzący w stosowaniu procedury nadmiernego deficytu. Ponadto, wymóg redukcji długu będzie dotyczył tylko państw z długiem powyżej 60% PKB. Dzięki temu rozwiązaniu Polska nie zostanie objęta wymogiem redukcji długu.

Prezydencja belgijska sfinalizowała prace nad projektem rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (**akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, Net-Zero Industry Act** –

NZIA), który stanowi odpowiedź UE na intensyfikację działań USA w obszarze technologii niskoemisyjnych (ustawa o obniżeniu inflacji - *Inflation Reduction Act, IRA*) oraz na kontrolę tego rynku przez Chiny. NZIA ma zapewnić bezpieczeństwo dostaw technologii neutralnych emisyjnie niezbędnych do ochrony odporności systemu energetycznego Unii i zwiększenia zdolności produkcyjnych w tym obszarze dla osiągnięcia celów klimatycznych. Lista technologii zawarta w NZIA uwzględnia wszystkie technologie jądrowe, o co zabiegała m.in. Polska.

Prezydencja belgijska rozpoczęła także dyskusję na temat wzmocnienia **konkurencyjności przemysłu europejskiego**. Podczas nieformalnego posiedzenia Rady COMPET w lutym 2024 r. państwa członkowskie dyskutowały o przyszłym kształcie polityki przemysłowej, określając jej główne założenia i priorytety. W dyskusji wybrzmiała potrzeba wspierania kluczowych sektorów i technologii (w tym zwłaszcza: sztucznej inteligencji, technologii kwantowych, wodorowych, biotechnologii), które zagwarantują europejskiej gospodarce przewagę globalną oraz wysokiej jakości miejsca pracy w UE. Podkreślono także potrzebę strategicznego podejścia do przemysłu i poszukiwania jego przewag globalnych. Dyskusja ta zaowocowała przyjęciem, przez Radę COMPET w maju 2024 r., **konkluzji dotyczących konkurencyjnego przemysłu europejskiego, napędzającego naszą zieloną, cyfrową i odporną przyszłość**. Konkluzje uwzględniają ważne dla Polski zapisy dotyczące roli polityki spójności, która odgrywa kluczową rolę w zmniejszaniu dysproporcji, stymulowaniu długoterminowego zrównoważonego wzrostu i wspieraniu sprawiedliwej transformacji ekologicznej i cyfrowej; podejścia do zasad udzielania pomocy publicznej oraz wskaźnika dot. pomocy publicznej; kluczowej roli rynku wewnętrznego, w tym w szczególności sektora usług, dla wspierania i utrzymania konkurencyjności UE, potrzeby zapewnienia przewidywalnych i przyszłościowych ram prawnych oraz zapisy zwracające uwagę na problem wysokich cen energii i ich negatywnego wpływu na konkurencyjność.

W trakcie prezydencji belgijskiej kontynuowano prace nad **projektem rozporządzenia ws. zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych**. Podczas prac Polska poparła zmiany mające na celu skuteczną walkę z opóźnieniami w płatnościach, wyraziła poparcie dla rozporządzenia jako formy aktu prawnego i jednolitego, 30-dniowego, terminu zapłaty w transakcjach handlowych, zgłaszając jednocześnie zastrzeżenia dotyczące organów wykonawczych i dualizmu systemu rozwiązywania sporów, który funkcjonowałby równolegle do systemu sądowego. Wobec sprzeciwu większości państw członkowskich co do zmiany formy aktu prawnego na rozporządzenie i wprowadzenia jednolitego terminu płatności, 3 maja 2024 r. prezydencja belgijska przedstawiła kompromisowy, w założeniu, projekt dyrektywy. 7 czerwca 2024 r. czternaście² państw członkowskich przekazało *non-paper*, w którym opowiedziało się przeciw dalszym pracom nad wnioskiem, domagając się jego wycofania i przedstawienia co najwyżej aktualizacji obecnej dyrektywy (państwa te tworzą mniejszość blokującą).

W trakcie prezydencji belgijskiej kontynuowano prace w **obszarze własności intelektualnej** – w odniesieniu do tzw. pakietu patentowego. Prezydencja belgijska przygotowała tekst kompromisowy projektu rozporządzenia o *licencji przymusowej*, który uwzględnił uwagi Polski, w szczególności w zakresie doprecyzowania procedury udzielania licencji przymusowej i wskazania, że jest to ostateczne rozwiązanie, gdy nie ma możliwości uzyskania licencji dobrowolnej. 26 czerwca 2024 r. COREPER przyjął mandat do negocjacji z PE. Ponadto w pierwszym półroczu 2024 r. zintensyfikowano prace w odniesieniu do projektów rozporządzeń *dotyczących dodatkowych świadectw ochronnych na produkty lecznicze i środki ochronny roślin (Supplementary Protection Certificate, SPC)*. Należy docenić działania prezydencji belgijskiej w zakresie wyjaśnienia pojawiających się w toku negocjacji licznych wątpliwości prawnych dotyczących przyszłego funkcjonowania systemu SPC.

Polska z zadowoleniem przyjęła działania podjęte przez belgijską prezydencję na rzecz **poprawy sytuacji w sektorze turystyki europejskiej**, która wciąż stara się powrócić do poziomu rozwoju sprzed pandemii oraz została dotknięta skutkami wojny w Ukrainie. Prezydencja belgijska skupiła się na prowadzeniu prac nad zmianą dyrektywy *dotyczącej imprez turystycznych*.

Prezydencja belgijska prowadziła prace nad **konkluzjami w sprawie przyszłości rolnictwa UE**, które mają posłużyć przyszłej Komisji Europejskiej jako wytyczne do kształtowania Wspólnej Polityki Rolnej

² Austria, Bułgaria, Czechy, Estonia, Niemcy, Irlandia, Litwa, Łotwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Szwecja

(WPR) oraz polityk wpływających na rolnictwo, w szczególności po 2027 r. W trakcie prac nad dokumentem Polska dążyła do uwypuklenia znaczenia sektora rolnego dla bezpieczeństwa UE. Podnosiła potrzebę uwzględnienia w konkluzjach znaczenia płatności bezpośrednich jako mechanizmu stabilizującego dochody rolników. Ponadto, sugerowała wzmocnienie zapisów dotyczących polityki handlowej i zastosowania norm UE także wobec żywności importowanej z państw trzecich. Zaproponowała również uzupełnienie konkluzji o zapisy dotyczące większego zaangażowania innych polityk UE w zrównoważony rozwój obszarów wiejskich i monitorowania tego zaangażowania przez mechanizm *rural proofing*. Ostateczny tekst konkluzji uwzględnia te postulaty. Ponadto, Polska w trakcie prac wskazywała, że sprawiedliwy podział środków w ramach płatności bezpośrednich jest kluczowy. W wyniku nacisku Polski i grupy innych państw członkowskich w dokumencie znalazł się zapis mówiący o sprawiedliwym podziale wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, w szczególności płatności bezpośrednich. Ze względu na brak poparcia Rumunii konkluzje zostały przyjęte jako konkluzje prezydencji.

W trakcie dyskusji na temat **bieżącej sytuacji w rolnictwie** inicjowanych w pierwszym półroczu 2024 r. przez prezydencję belgijską Polska podkreślała utrzymującą się niekorzystną koniunkturę na podstawowych rynkach rolnych. Proponowała, aby nadwyżki zbóż przeznaczyć na pomoc humanitarną. Proponowała również dopłaty do transportu zboża na terytorium Unii Europejskiej oraz do regionów deficytowych poza Unią. W odniesieniu do wyzwań długoterminowych Polska postulowała przegląd instrumentarium zarządzania kryzysowego, zwracając jednocześnie uwagę, że rezerwa rolna jest ważnym elementem siatki bezpieczeństwa, ale jej kwota jest niewielka w skali całej Unii Europejskiej. Ponadto, w związku z przymrozkami, jakie wystąpiły w trzeciej dekadzie kwietnia 2024 r. w regionach o dużej koncentracji upraw sadowniczych oraz winnic, Polska postulowała podjęcie przez Komisję Europejską działań w celu uruchomienia nadzwyczajnej pomocy dla poszkodowanych producentów.

W prowadzonych w pierwszym półroczu 2024 r. rozważaniach na temat **przyszłości polityki spójności** silnie wybrzmiewała konieczność wzmocnienia konkurencyjności UE oraz jej autonomii strategicznej. Prezydencja belgijska przedstawiła swoją strategiczną wizję przyszłości polityki spójności wymieniając wśród najważniejszych zagadnień wymagających pogłębionej refleksji: (1) konieczność określenia priorytetów strategicznych dla polityki spójności po 2027 r.; (2) identyfikację fundamentalnych zasad polityki spójności w okresie po 2027 r. w kontekście sprawowania przez nią roli gwaranta sprawiedliwej transformacji uwzględniającej realia regionów; oraz (3) wskazanie dodatkowych działań na rzecz uproszczeń, które powinny zostać wprowadzone, aby kontynuować wzmocnianie wdrażania polityki spójności. Polska wskazywała, że spójność we wszystkich jej wymiarach stanowi spoiwo demokracji i motor integracji europejskiej, podstawę właściwego funkcjonowania jednolitego rynku europejskiego, zwiększania konkurencyjności i budowania odporności, jak również warunek realizacji wartości europejskich w sferze społecznej podkreślając, że dyskusja na temat przyszłości polityki spójności i jednolitego rynku w istocie dotyczy przyszłości całej UE. Polska zwróciła również uwagę na kluczową rolę polityki spójności jako katalizatora zmian strukturalnych. Polska podkreślała również, że w obliczu aktualnej sytuacji geopolitycznej należy położyć większy nacisk na bezpieczeństwo Unii Europejskiej. Podczas prezydencji belgijskiej przyjęte zostały także konkluzje Rady UE do komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie 9. Raportu Kohezyjnego. Dzięki aktywnej postawie Polski w ostatecznym kształcie dokumentu zawarto wiele zapisów postulowanych lub popieranych przez Polskę. Za szczególnie korzystne należy uznać podkreślenie w tekście konkluzji wpływu negatywnych konsekwencji rosyjskiej agresji na Ukrainie na sytuację społeczno-gospodarczą regionów przygranicznych UE.

Podczas prezydencji Belgii w Radzie UE Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad **projektem konkluzji pt. „Przyszłość polityki cyfrowej UE”** oraz poparła przyjęcie ich finalnej wersji. Konkluzje wyznaczają kierunek przyszłej polityki cyfrowej UE w nowym cyklu instytucjonalnym i są istotne dla poprawy jej efektywności. Prezydencja Belgii doprowadziła także do końca prace nad **aktem o infrastrukturze gigabitowej (GIA)**. Finalny tekst rozporządzenia, którego przyjęcie Polska poparła, jest korzystny dla przyspieszenia budowy sieci łączności elektronicznej o bardzo dużej przepustowości. W toku prac projekt rozporządzenia został rozszerzony o rozwiązania w zakresie przedłużenia stawek

za połączenia głosowe i wiadomości SMS wewnątrz UE, które są oceniane przez Polskę jako optymalne. Podczas prezydencji Belgii jednogłośnie przyjęto **rozporządzenie w sprawie inicjatywy EuroHPC na rzecz przedsiębiorstw typu start-up w celu wzmocnienia wiodącej pozycji Europy w dziedzinie godnej zaufania sztucznej inteligencji**. Ma ono ułatwiać tworzenie ekosystemów konkurencyjnej i innowacyjnej sztucznej inteligencji (AI) przez ustanawianie i wykorzystywanie tak zwanych fabryk sztucznej inteligencji, czyli podmiotów oferujących usługi w zakresie AI europejskim startupom.

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad zmianą **umowy w sprawie transportu drogowego towarów między Unią Europejską a Ukrainą**. Funkcjonowanie Umowy doprowadziło do negatywnych skutków dla polskiej branży transportu drogowego i pogłębienia nierównych warunków wykonywania międzynarodowego transportu drogowego rzeczy. W wyniku podejmowanych działań do treści Umowy wprowadzono większość postulatów Polski, przygotowanych z uwzględnieniem oczekiwań polskich przewoźników drogowych. Obejmowały one m.in. możliwość zawieszenia stosowania Umowy w przypadku zaistnienia poważnych zakłóceń na rynku transportu drogowego, obowiązek posiadania przez kierowców wymaganych dokumentów oraz obowiązek oznakowania pojazdu, co usprawni procesy kontrolne i wzmocni egzekucję stosowania przepisów umowy.

W odniesieniu do przepisów dotyczących **maksymalnych dopuszczalnych obciążeń i wymiarów pojazdów ciężkich** Rada podczas prezydencji belgijskiej przyjęła sprawozdanie z postępu prac. W toku negocjacji celem Polski było zapewnienie przewoźnikom drogowym możliwości zwiększenia efektywności wykonywanych przewozów, przy zachowaniu równego traktowania niezależnie od źródła napędu wykorzystywanych pojazdów. Polska dążyła również do tego, aby projektowane przepisy zapewniały jak największy, z możliwych do osiągnięcia, stopień efektywności ekologicznej transportu, który nie będzie wpływał negatywnie na stan infrastruktury drogowej oraz nie będzie prowadził do wykluczenia z rynku małych i średnich firm transportowych.

Podczas prezydencji belgijskiej, zostało przyjęte sprawozdanie z postępu prac w odniesieniu do **projektu rozporządzenia w sprawie praw pasażerów w kontekście podróży multimodalnych**. Pozytywnie oceniając założenia projektu, Polska dążyła do sprecyzowania proponowanych przepisów, m.in. w odniesieniu do obowiązków nakładanych na organy krajowe, czy analizy ryzyka. Polska zwracała również uwagę na przepisy, które mogą powodować nadmierne obciążenia administracyjne lub finansowe, a także zabiegała o zachowanie równowagi pomiędzy uprawnieniami dla pasażerów a obowiązkami przewoźników i zarządców infrastruktury.

Prezydencja belgijska kontynuowała prace w odniesieniu do projektu **dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2013/11/UE w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich (ADR)** – przygotowano dwa teksty kompromisowe. Polska, w trakcie prac nad projektem, popierała rozwiązania mające na celu zwiększenie skuteczności dyrektywy, poprawę partycypacji uczestników oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych wobec podmiotów ADR.

Jednym z priorytetów prezydencji belgijskiej w kontekście wzmocnienia konkurencyjności była **unia rynków kapitałowych**. Podczas nieformalnego posiedzenia Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN) 23-24 lutego 2024 r. odbyła się dyskusja na temat pożądanых przyszłych kierunków rozwoju europejskich rynków kapitałowych. Polska wspiera działania mające na celu poprawę ich funkcjonowania. Ponadto, prezydencja belgijska dążyła do zamknięcia lub przynajmniej zaawansowania prac nad pozostałymi projektami legislacyjnymi z tego obszaru. Przykładem istotnej legislacji był **projekt dyrektywy w sprawie ochrony inwestorów detalicznych (Retail Investment Strategy, RIS)**, stanowiący odpowiedź na problemy związane ze zmniejszającą się zdolnością inwestorów indywidualnych do pełnego wykorzystania potencjału rynków finansowych. W podejściu ogólnym przyjętym w pierwszym półroczu 2024 r. udało się odejść od pierwotnej propozycji wprowadzenia częściowego zakazu otrzymywania zachęt, który w opinii Polski mógł ograniczyć dostęp klientów do produktów finansowych i w efekcie podwyższyć ich koszty. Pozostały jednakże niekorzystne, zdaniem Polski, zapisy dotyczące tzw. *Value for Money* (korzystny stosunek ceny do jakości), które mogą osłabić pozycję rynków UE, podnosząc koszty dla uczestników rynku poprzez nadmierne obciążenie ich obowiązkami sprawozdawczymi, jednocześnie przynosząc niewielkie korzyści klientom detalicznym. Ostateczne brzmienie projektowanej dyrektywy zależeć będzie od

kompromisu wypracowanego podczas negocjacji trójstronnych, które w głównej mierze przypadać będą na prezydenturę Polski w 2025 r.

W **obszarze energii** prezydencja belgijska prowadziła dyskusję o stanie rozwoju sektora energetyki słonecznej w Europie. W trakcie nieformalnej Rady TTE (TTE-Energia) 15 kwietnia 2024 r. Polska podpisała **Europejską Kartę Solarną** – dokument określający plan działań na rzecz przyspieszenia rozwoju sektora. Dokument został podpisany przez przedstawicieli 23 państw UE i kilkudziesięciu przedstawicieli sektora energetyki słonecznej. Prezydencja belgijska podjęła także dyskusję na temat roli **sieci elektroenergetycznych** w transformacji energetycznej. Dyskutowano o potrzebie ich rozwoju w UE, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii planowania rozwoju sieci, ich bezpieczeństwa i odporności, a także finansowania i realizacji projektów sieciowych. Ostatecznie w trakcie Rady TTE - Energia 30 maja 2024 r. przyjęto **konkluzje Rady UE w sprawie rozwoju zrównoważonych sieci energetycznych**, które uwzględniały szereg zgłaszanych przez Polskę postulatów, w szczególności co do większego zaakcentowania kluczowej roli zarówno sieci dystrybucyjnych, jak i przesyłowych. Polska, na forum Rady TTE - Energia (30 maja 2024 r.), zaproponowała **zmianę warunków aukcji w ramach Europejskiego Banku Wodoru (EHB)**, które faworyzują regiony posiadające dostęp do taniej energii odnawialnej (słonecznej, wiatru i wodnej) i przedstawiła *non-paper*, w którym wezwała Komisję Europejską, by w kolejnej aukcji EHB wprowadziła koszyki w oparciu o obiektywne kryteria, tak by zapewnić możliwość konkurencji między sobą regionów o zbliżonym potencjale odnawialnych źródeł energii. Prezydencja belgijska kontynuowała także zaangażowanie w **prace Sojuszu Jądrowego**, w tym w przyjęcie w marcu 2024 r. kolejnej deklaracji Sojuszu dot. planowanego utworzenia grupy roboczej do spraw finansowania rozwoju małych i dużych reaktorów jądrowych. Polska podkreśliła w tym zakresie znaczenie rozwoju wielkoskalowej energetyki jądrowej, który nie powinien być zaniechany wobec kumulacji wysiłków na rzecz wsparcia technologii SMR, w ramach Sojuszu Przemysłowego na rzecz małych reaktorów modułowych. Polska akcentowała również konieczność wsparcia realizowanych w UE projektów jądrowych niezależnie od kraju pochodzenia dostawcy technologii (z wyłączeniem Rosji i Chin).

3. Dążenie do zielonej i sprawiedliwej transformacji

Prezydencja belgijska przyjęła holistyczne podejście do zielonej i sprawiedliwej transformacji podejmując działania w obszarach takich jak: zanieczyszczenie wody, gleby i powietrza, ochrona przyrody, transport i gospodarka o obiegu zamkniętym.

Prezydencja belgijska doprowadziła do przyjęcia **konkluzji w sprawie przeglądu śródkresowego 8. programu działań w zakresie środowiska**. W toku negocjacji Polska zwracała szczególną uwagę na zapisy dotyczące unijnej trajektorii redukcji emisji gazów cieplarnianych, rolnictwa oraz dotacji do paliw kopalnych. Najważniejsze postulaty Polski, dotyczące wykreślenia z konkluzji apelu do KE o przedstawienie nowej propozycji przepisów w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, zostały uwzględnione w tekście, który uzyskał jednomyślne poparcie Rady ds. Środowiska (ENVI) 17 czerwca 2024 r.

Prezydencja belgijska kontynuowała prace nad **projektem dyrektywy w sprawie monitorowania i odporności gleb**. Z uwagi na duże zróżnicowanie gleb w UE, Polska w ramach negocjacji zwracała uwagę na konieczność zapewnienia odpowiedniej elastyczności w zakresie planowanych rozwiązań, wskaźników oraz wzięcia pod uwagę specyfiki krajowej, jak również ograniczanie obciążeń administracyjnych. 17 czerwca 2024 r., podczas posiedzenia Rady ENVI, Polska poparła przyjęcie wypracowanego przez prezydenturę belgijską podejścia ogólnego.

W pierwszym półroczu 2024 r. Polska uczestniczyła również w pracach nad **projektem dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE o odpadach**. Uwagi i komentarze Polski zostały w dużej mierze uwzględnione w tekście kompromisowym. Podejście ogólne przyjęto, z poparciem Polski, na posiedzeniu Rady ENVI 17 czerwca 2024 r.

Prezydencja belgijska rozpoczęła i sfinalizowała negocjacje trójstronne w odniesieniu do **projektu rozporządzenia w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (PPWR)**. Jako sukces Polski w negocjacjach nad PPWR należy wskazać uwzględnienie postulatu (uprzednio wielokrotnie

bezsukutecznie zgłaszanego), zgodnie z którym różnym produktom pakowanym w analogiczne opakowania powinny być stawiane takie same wymagania – ze względu na opakowanie, a nie produkt. Wstępne porozumienie polityczne w odniesieniu do projektu PPWR zostało zatwierdzone na posiedzeniu COREPER 15 marca 2024 r., a 24 kwietnia 2024 r. przyjęte na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego.

W trakcie prezydencji belgijskiej toczyły się także prace nad **projektem rozporządzenia w sprawie wymogów w zakresie obiegu zamkniętego w odniesieniu do projektowania pojazdów oraz zarządzania pojazdami wycofanymi z eksploatacji**. Polska brała w nich udział zgłaszając uwagi o charakterze analityczno-parlamentarnym m.in. w zakresie mechanizmu automatycznej klasyfikacji pojazdów jako wycofanych z eksploatacji oraz zasad odpowiedzialności kolejnych podmiotów w łańcuchu zagospodarowania. Prace nad projektem będzie kontynuować prezydencja węgierska.

Prezydencji belgijskiej udało się, pomimo sprzeciwu Polski i pięciu innych państw członkowskich (Włochy, Węgry, Niderlandy, Finlandia i Szwecja), doprowadzić do przyjęcia, podczas posiedzenia Rady ENVI 17 czerwca 2024 r., **rozporządzenia w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych** (*Nature Restoration Law – NRL*), zgodnie z kompromisem przegłosowanym przez Parlament Europejski 26 lutego 2024 r. Polska podkreślała, że nowe zobowiązania finansowe dla państw członkowskich, wynikające z rozporządzenia NRL, powinny zostać w sposób bardziej przejrzysty uregulowane przez Komisję Europejską.

Podczas prezydencji belgijskiej Polska aktywnie uczestniczyła w pracach legislacyjnych w obszarze **gospodarki wodnej** i ochrony wód, w odniesieniu do tzw. substancji priorytetowych w wodzie, tj. zmiany dyrektywy 2000/60/WE (*Ramowej Dyrektywy Wodnej*) oraz powiązanych z nią dwóch dyrektyw szczegółowych: dyrektywy 2006/118/WE (*dyrektywa w sprawie wód podziemnych*) i dyrektywy 2008/105/WE (*dyrektywa w sprawie środowiskowych norm jakości*). Prace zakończyły się jednomyślnym przyjęciem mandatu do negocjacji z PE. Ponadto, w czasie sprawowania przez Belgię przewodnictwa w Radzie, Polska uczestniczyła w negocjacjach **projektu nowelizacji dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych** (tzw. dyrektywy ściekowej). W wyniku rozmów trójstronnych 29 stycznia 2024 r. osiągnięto wstępne porozumienie polityczne, a 1 marca 2024 r. na posiedzeniu COREPER przyjęto ostateczny tekst kompromisowy dyrektywy.

Polska uczestniczyła również w dyskusji na temat **unijnej trajektorii redukcji emisji gazów cieplarnianych**, zainicjowanej komunikatem Komisji Europejskiej z 6 lutego 2024 r. Polska konsekwentnie podnosiła zarówno konieczność uwzględnienia specyfiki poszczególnych państw członkowskich oraz ich indywidualnej dynamiki w realizacji ścieżki dochodzenia do neutralności klimatycznej do 2050 r., jak i kwestie finansowe polityk klimatycznych.

Polska brała aktywny udział w pracach prezydencji belgijskiej dotyczących negocjacji aktów prawnych **w zakresie leśnictwa**: projektu rozporządzenia w sprawie ram monitorowania na rzecz odpornych lasów europejskich, projektu zmiany decyzji w sprawie funkcjonowania Stałego Komitetu ds. Leśnictwa i projektu rozporządzenia w sprawie leśnego materiału rozmnożeniowego, dążąc do zabezpieczenia polskich interesów w ramach dalszego wdrażania nowej Strategii Leśnej UE 2030, ze szczególnym uwzględnieniem wzmacniania partycypacji społecznej, funkcji ochronnej lasów, ochrony bioróżnorodności i klimatycznych funkcji lasów oraz roli drewna w biogospodarce.

W grudniu 2023 r. rozpoczęły się protesty rolników we wszystkich państwach członkowskich. Rolnicy protestowali m.in. przeciwko wymogom dotyczącym warunkowości, w tym jej elementom związanym z Europejskim Zielonym Ładem. W odpowiedzi na protesty Rada Europejska, na początku lutego 2024 r., przeprowadziła **dyskusję na temat wyzwań stojących przed sektorem rolnym i obaw wyrażanych przez rolników**, a prezydencja belgijska zebrała propozycje państw członkowskich dotyczące pożądaných uproszczeń w polityce rolnej. Polska postulowała wycofanie części norm warunkowości i uelastycznienie wprowadzania zmian do planów strategicznych WPR. W ślad za dyskusją Rady ds. Rolnictwa (AGRIFISH) nad zebranymi przez prezydencję belgijską propozycjami, 15 marca 2024 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt zmian dwóch aktów bazowych WPR. Celem zmian było uproszczenie przepisów w zakresie m.in. warunkowości, ekoschematów, zmian planów strategicznych oraz kontroli i kar dla małych gospodarstw. Propozycje Komisji Europejskiej obejmowały też część

polskich postulatów, dlatego Polska poparła ich przyjęcie w Radzie 13 maja 2024 r. Jednocześnie Polska postulowała podjęcie przez KE prac w sprawie dalszych uproszczeń przepisów dotyczących rolnictwa.

Ponadto podczas prezydencji belgijskiej, Rada ENVI, przy poparciu Polski, przyjęła podejście ogólne do **projektu dyrektywy w sprawie uzasadniania wyraźnych oświadczeń środowiskowych i informowania o nich (Green Claims)**. W trakcie prac nad projektem Polska podkreślała konieczność zapewnienia nabywcom dostępu do wiarygodnych, porównywalnych i weryfikowalnych informacji, tak aby mogli podejmować bardziej zrównoważone decyzje i tym samym ograniczone zostało ryzyko pseudoekologicznego marketingu. Polska wspierała również rozwiązania mające na celu zmniejszenie obciążeń finansowych i administracyjnych spoczywających na sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, a w szczególności na mikroprzedsiębiorcach.

Prezydencja belgijska podjęła również działania w obszarze **zrównoważonej polityki transportowej**. Wypracowano, przy poparciu Polski, długo oczekiwane porozumienie z PE w odniesieniu do projektów dwóch rozporządzeń wchodzących w skład **pakietu SES 2+ (Single European Sky)** regulujących Jednolitą Europejską Przestrzeń Powietrzną. W pierwszym półroczu 2024 r. Polska brała aktywny udział w pracach dotyczących zmiany **dyrektywy w sprawie zharmonizowanych usług informacji rzecznej (RIS) na śródlądowych drogach wodnych**. Zgłaszane przez Polskę uwagi zostały uwzględnione w podejściu ogólnym przyjętym przez Radę ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (TTE – transport) 18 czerwca 2024 r. Podczas prezydencji belgijskiej Rada i PE zatwierdziły także ostateczną wersję projektu **rozporządzenia w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T)**. Proces rewizji trwał od 2021 r. Polska zabiegała o szybkie i sprawne prowadzenie prac nad rozporządzeniem. Celem przeglądu polityki TEN-T jest realizacja czterech głównych założeń, wśród których znajduje się m.in. uczynienie transportu bardziej ekologicznym poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej zmniejszenie zatorów komunikacyjnych, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczenia powietrza i wody, a także wspieranie mobilności bezemisyjnej i niskoemisyjnej zgodnie z celami Unii w zakresie obniżania emisji CO₂. W trakcie prac nad podejściem ogólnym do projektu **rozporządzenia w sprawie wykorzystania zdolności przepustowej infrastruktury kolejowej w jednolitym europejskim obszarze kolejowym**, Polska skutecznie zgłaszała uwagi w kluczowych z punktu widzenia rozporządzenia kwestiach, takich jak wydłużenie terminu, od którego rozporządzenie będzie podlegać stosowaniu, co pozwoli na dobre przygotowanie instytucjonalne państw członkowskich do nowego porządku prawnego lub wybór systemu podejmowania decyzji w Europejskiej Sieci Zarządców Infrastruktury (ENIM). Generalnym celem Polski odnośnie do rozporządzenia było większe uwzględnienie perspektywy państw członkowskich, co znalazło odzwierciedlenie w przyjętym podejściu ogólnym. Podczas prezydencji belgijskiej, Rada przy poparciu Polski przyjęła podejście ogólne do **projektu rozporządzenia w sprawie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA)**. W uzgodnionym tekście uwzględniono postulaty Polski dotyczące wzmocnienia uprawnień EMSA do samodzielnego podejmowania działań w ramach swojego mandatu, bez konieczności zwracania się każdorazowo przez państwa członkowskie lub Komisję z wnioskiem o realizację tych zadań.

4. Wzmocnienie agendy społecznej i zdrowotnej

Dużym sukcesem prezydencji belgijskiej w obszarze praw pracowniczych było przełamanie wielomiesięcznego impasu w negocjacjach **projektu dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych**. Między innymi dzięki pozytywnemu stanowisku Polski wstępne porozumienie wypracowane w trilogach zostało przyjęte przez Radę UE ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumenckich (EPSCO zatrudnienie i polityka społeczna) 11 marca 2024 r., a następnie zaakceptowane przez Parlament Europejski.

Z uwagi na krótki czas pozostały do zakończenia IX kadencji Parlamentu Europejskiego, prezydencja belgijska przedstawiła, jako jedyną możliwą opcję osiągnięcia postępu w sprawie rewizji rozporządzeń nr 883/04 i 987/09 **w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego**, wyłączenie z projektu rewizji tych postanowień, wobec których nie udało się dotąd wypracować kompromisu i doprowadzenie do zakończenia prac nad rozdziałami uprzednio uzgodnionymi z PE. W trakcie prac Polska opowiedziała się za wyłączeniem z projektu rozdziałów dotyczących świadczeń z tytułu

bezrobocia oraz ustawodawstwa właściwego oraz zakończeniem prac nad pozostałymi rozdziałami. Parlament Europejski odrzucił propozycję prezydencji. Wobec braku perspektywy zakończenia prac międzyinstytucjonalnych przed końcem kadencji PE, prezydencja belgijska już w lutym 2024 r. uznała, że wyczerpała możliwości porozumienia i zakończyła prace nad projektem.

Prezydencja belgijska zakończyła prace nad projektami w zakresie **poprawy warunków życia osób z niepełnosprawnościami** (dyrektywa *ustanawiająca europejską kartę osoby z niepełnosprawnością i europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami*). Polska poparła tekst uzgodniony w wyniku rozmów trójstronnych – 16 lutego 2024 r. na posiedzeniu COREPER potwierdzono poparcie państw członkowskich dla wstępnego porozumienia z Parlamentem Europejskim. 15 marca 2024 r. Polska poparła kompromisowy tekst przepisów rozszerzających przepisy ww. dyrektywy na obywateli państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim UE.

Prezydencja belgijska rozpoczęła prace nad **projektem rewizji dyrektywy 2009/38/WE w sprawie ustanowienia europejskiej rady zakładowej lub trybu informowania pracowników i konsultowania się z nimi w przedsiębiorstwach lub w grupach przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym**. Polska od początku popierała cele przyświecające projektowanym zmianom. Wprowadzone przez prezydencję belgijską zmiany do projektu były zgodne z oczekiwaniami Polski. Podczas posiedzenia Rady EPSCO (zatrudnienie i polityka społeczna) 20 czerwca 2024 r. Polska poparła przyjęcie podejścia ogólnego w odniesieniu do projektu dyrektywy.

Prezydencja belgijska rozpoczęła także prace nad **projektem dyrektywy w sprawie poprawy i egzekwowania warunków pracy stażystów oraz zwalczania regularnych stosunków pracy ukrytych pod postacią stażu** oraz nad zmianą zalecenia Rady z 2014 r. w sprawie ram jakości staży. W trakcie dotychczasowych prac Polska popierała główny cel projektu dyrektywy, wskazując na wątpliwości m.in. co do zakresu projektu dyrektywy oraz zaproponowanych definicji. Prezydencji belgijskiej nie udało się osiągnąć znaczącego postępu w pracach nad tym *dossier*. Podczas posiedzenia Rady EPSCO (zatrudnienie i polityka społeczna) 20 czerwca 2024 r. przedstawiono jedynie raport z postępów prac.

Prezydencja belgijska kontynuowała prace nad **projektem rozporządzenia ustanawiającego unijną pulę talentów**. Polska oceniła tę inicjatywę pozytywnie. Niedobory siły roboczej także w Polsce uzasadniają korzystanie z zasobów dostępnych w państwach trzecich. Łatwiejszy, bezpośredni kontakt pracodawców z pracownikami z państw trzecich powinien skutecznie ograniczyć nadużycia, których dopuszczają się nieuczciwi pośrednicy. Polska z zadowoleniem przyjęła treść wypracowanego podczas prezydencji belgijskiej tekstu rozporządzenia. Uwzględnił on stanowisko Polski w zakresie dobrowolności przystąpienia do inicjatywy oraz możliwości rezygnacji z udziału w inicjatywie. W ocenie Polski właściwe jest również pozostawienie elastyczności dla państw członkowskich w odniesieniu do zakresu projektu, poprzez umożliwienie decydowania o dopuszczeniu do portalu m.in.: agencji zatrudnienia lub innych pośredników. Przy poparciu Polski, Rada UE ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA) przyjęła podejście ogólne 13 czerwca 2024 r.

Przyjęcie międzyinstytucjonalnej Deklaracji z La Hulpe w sprawie przyszłości Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, podpisanej przez instytucje UE, partnerów społecznych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego było głównym celem Konferencji Wysokiego Szczebla ws. Europejskiego Filaru Praw Socjalnych (15-16 kwietnia 2024 r.). Celem deklaracji było przygotowanie Agendy Społecznej UE na lata 2024–2029 oraz potwierdzenie roli Europejskiego Filaru Praw Socjalnych jako kompasu polityki społecznej UE na nadchodzące lata. Postulaty zgłaszane przez Polskę zostały w części uwzględnione w ostatecznej wersji deklaracji. Tym samym, Polska zgodziła się na przystąpienie do deklaracji, która została podpisana przez prezydencję w imieniu tych państw członkowskich, które zgodziły się na przystąpienie. Podczas posiedzenia Rady EPSCO (zatrudnienie i polityka społeczna) 20 czerwca 2024 r., Polska poparła zatwierdzenie deklaracji. Jednak z powodu braku poparcia ze strony Szwecji i Austrii, dokument nie został zatwierdzony przez Radę.

W pierwszym półroczu 2024 r. Polska uczestniczyła w pracach nad **projektem dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej**. Prezydencja belgijska zakończyła trilogię (6 lutego 2024 r.). Zgodnie z postulatem Polski, dyrektywa swoim zakresem objęła formę stadialną usiłowania popełnienia przestępstwa zmuszania do zawarcia małżeństwa pod przymusem. Ponadto,

starania Polski o utrzymanie w projekcie odrębnego czynu cyfrowego nawoływania do przemocy lub nienawiści przeciwko grupie osób, którą definiuje się według płci (*gender*) zakończyły się sukcesem (art. 8 projektu). Dyrektywa została przyjęta podczas posiedzenia Rady EPSCO (zatrudnienie i polityka społeczna) 7 maja 2024 r., przy poparciu Polski.

Podczas prezydencji belgijskiej prowadzone były również prace nad **projektem dyrektywy w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną**. Na wniosek Polski został on uzupełniony o postanowienia odsyłające do projektów dyrektyw ws. organów równościowych. Ponadto, z uwagi na rozbieżne rozwiązania legislacyjne w tym obszarze w państwach członkowskich, Polska podnosiła w toku negocjacji potrzebę rozszerzenia ochrony przed dyskryminacją w zakresie dostępu do dóbr i usług bez względu na orientację seksualną. Podczas prezydencji belgijskiej, z uwagi na stanowisko Czech, Niemiec i Włoch, nie udało się przyjąć podejścia ogólnego Rady w odniesieniu do tego projektu.

W trakcie prezydencji belgijskiej kontynuowano **prace nad rewizją unijnej legislacji farmaceutycznej**³. Prace w Radzie skupiły się na przepisach dotyczących zapobiegania niedoborom leków oraz na newralgicznych kwestiach dotyczących zmian w obszarze okresów wyłączności danych i okresów wyłączności rynkowej (system zachęt). W trakcie posiedzenia Rady EPSCO (zdrowie) 21 czerwca 2024 r., przedstawiono raport z postępu prac w odniesieniu do przepisów dot. niedoborów leków a także przeprowadzono debatę polityczną w celu określenia kierunków dla dalszych prac nad tekstem podczas prezydencji węgierskiej, która planuje przedstawić nową propozycję kompromisową w obszarze zachęt. Polska w toku dyskusji nad projektami w pierwszym półroczu 2024 r. niezmiennie podkreślała poparcie dla skrócenia podstawowego okresu wyłączności danych do 6 lat, z ewentualnym stosowaniem wydłużeń w wybranych obszarach (wydłużenia powinny dotyczyć wyłączności rynkowej, nie ochrony danych).

Prezydencja belgijska zakończyła, przy poparciu Polski, merytoryczne prace nad **rozporządzeniem w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia**. Inicjatywa ma na celu m.in. umieszczenie obywateli w centrum opieki zdrowotnej i zapewnienie im pełnej kontroli nad ich danymi w celu osiągnięcia lepszej opieki zdrowotnej w całej UE oraz umożliwienie wykorzystywania danych dotyczących zdrowia do celów badań naukowych i zdrowia publicznego, na ściśle określonych warunkach.

5. Ochrona ludzi i granic

Podczas prezydencji belgijskiej Polska brała aktywny udział we wdrażaniu inicjatyw ujętych w dokumentach strategicznych dotyczących Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO): Kompasie Strategicznym i Kompakcie Cywilnym. 27 maja 2024 r. Rada przyjęła konkluzje w sprawie bezpieczeństwa i obrony, odpowiadające polskiemu stanowisku. W ramach realizacji jednego z najważniejszych zadań Kompas Strategicznego UE, Polska przyczyniła się do implementacji koncepcji Sił Szybkiego Reagowania (*Rapid Deployment Capacity – RDC*).

Polska konsekwentnie wskazywała, że w sferze wojskowej kluczowe znaczenie ma rola UE w rozwijaniu inicjatyw mających na celu wzmocnienie zdolności militarnych Ukrainy do obrony przed agresją oraz pomoc w reformach, w tym w sferze bezpieczeństwa i obronności, Polska z zadowoleniem odnotowała decyzję Rady FAC z marca 2024 r. dot. utworzenia w ramach *European Peace Facility* (EPF) Funduszu Wsparcia dla Ukrainy w wysokości 5 mld euro na bieżący rok. Z sukcesem zabiegaliśmy również o możliwość kupowania poza obszarem UE sprzętu wojskowego do przekazania Ukrainie. Polska kontynuowała zaangażowanie w proces szkolenia ukraińskich żołnierzy w ramach misji wojskowej UE w Ukrainie (EUMAM).⁴ Polska zapewniła wszystkie rodzaje szkoleń indywidualnych, specjalistycznych i szkolenia zespołowe dla dowództw batalionów i brygad.

³ Projekt dyrektywy w sprawie unijnego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz projekt rozporządzenia ustanawiającego unijne procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i nadzoru nad nimi oraz ustanawiającego zasady regulujące działalność Europejskiej Agencji Leków.

⁴ Pod patronatem misji EUMAM szkolenie ukończyło ponad 52 000 ukraińskich żołnierzy, z czego w Polsce przeszkolono ponad 14 700 ukraińskich żołnierzy.

W trakcie prezydencji belgijskiej Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad strategicznym przeglądem stałej współpracy strukturalnej (*Permanent Structured Cooperation*, PESCO) wskazując, że obecne zobowiązania powinny być utrzymane w mocy, z możliwością przeorientowania w taki sposób, aby odpowiadały obecnej sytuacji bezpieczeństwa. Polska zabiegała, aby projekty PESCO służyły rozwojowi europejskich zdolności obronnych – zarówno na potrzeby UE, jak i dla sprawiedliwszego podziału obciążeń w ramach wspólnoty transatlantyckiej.

Polska konsekwentnie podkreślała konieczność dalszego zacieśniania partnerstwa strategicznego UE i NATO. Wskazywała na zasadność przyjęcia pragmatycznego podejścia do dalszego rozwoju wzajemnych relacji, zachęcając do pogłębiania praktycznej współpracy zwłaszcza w obszarach mobilności i logistyki wojskowej, cyberbezpieczeństwa oraz ochrony infrastruktury krytycznej. Polska akcentowała także znaczenie spójności i komplementarności działań obu organizacji w odpowiedzi na rosyjską agresję wobec Ukrainy oraz w zakresie koordynacji wsparcia dla Kijowa. Podkreślała ponadto konieczność zapewnienia synergii działań UE i NATO w zakresie współpracy przemysłowo-obronnej.

5 marca 2024 r. Komisja i Wysoki Przedstawiciel przedstawili **pierwszą w historii europejską Strategię na Rzecz Europejskiego Przemysłu Obronnego (EDIS)**. Strategia, wyznaczająca ambitną wizję do 2035 r., ma na celu (1) wzmocnienie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB), (2) poprawę zdolności reagowania europejskiego przemysłu obronnego i wzmocnienie bezpieczeństwa dostaw na szczeblu UE, (3) włączenie kultury gotowości obronnej do głównego nurtu polityki w ramach polityk UE oraz (4) współpracę ze strategicznymi, podobnie myślącymi i międzynarodowymi partnerami, w tym z Ukrainą i NATO. Wraz z EDIS zaprezentowano projekt **rozporządzenia ustanawiającego Program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ramy środków w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością (EDIP)**, który ma służyć kompleksowej implementacji i wdrożeniu założeń tej strategii. Zakłada on m.in. wprowadzenie nowych rozwiązań prawnoorganizacyjnych i zachęt sprzyjających podejmowaniu przez państwa członkowskie wspólnych zamówień obronnych i inwestycji przemysłowych, także w sektorze technologii podwójnego zastosowania. Jednocześnie oczekiwane jest przekształcenie i kontynuacja sprawdzonych już działań doraźnych (jak krótkoterminowe instrumenty ASAP i EDIRPA) w wariantie długofalowym. Oczekiwane efekty EDIP dotyczą nie tylko współpracy z partnerami unijnymi, ale również z przemysłem ukraińskim (w ramach instrumentu USI – *Ukraine Support Instrument*). W pierwszym półroczu 2024 r. udało się opracować pierwsze propozycje kompromisowe EDIP w odniesieniu do definicji bazowych, upoważnień do udziału w projektach (*eligibility*), derogacji oraz postanowień dot. programu finansowania wspólnego rozwoju przemysłów obronnych i zamówień UE-Ukraina. Pomimo względnej zgody co do celów ogólnych EDIP, pomiędzy państwami członkowskimi wystąpiły istotne różnice w odbiorze założeń ich realizacji oraz postrzegania hierarchii różnych celów częściowych (główny dylemat pomiędzy europocentryczną orientacją w pozyskiwaniu zdolności i redukowaniu zależności strategicznych a nastawieniem na budowanie gotowości obronnej, z elastycznym podejściem do źródeł pozyskiwania tych zdolności). Różnice te stały się szczególnie widoczne, gdy omawiano przepisy dotyczące kwalifikowalności produktów objętych ograniczeniami państwa trzeciego lub podmiotu z państwa trzeciego. Większość państw członkowskich (w tym Polska) opowiadała się za bardziej elastycznym podejściem, niż to zapisane w oryginalnym projekcie Komisji. Dla Polski kluczowe jest, aby EDIS zapewniała synergię z działaniami NATO i uwzględniała nie tylko realizację ambicji UE, ale także programy wielonarodowe wynikające z priorytetów krajowych i sojuszniczych. W maju 2024 r. Polska wraz z innymi państwami (Dania, Szwecja, Niderlandy, Litwa, Estonia i Finlandia) podpisała list ws. współpracy między przemysłem obronnym UE i Ukrainy w zakresie badań i rozwoju (R&D).

W odniesieniu do działań prezydencji belgijskiej ukierunkowanych na zwalczanie przestępczości w pierwszym półroczu 2024 r. zakończono prace nad podejściem ogólnym dotyczącym **projektu dyrektywy w sprawie zwalczania korupcji**. Projekt zmierza do wzmocnienia przepisów mających na celu zapobieganie i zwalczanie korupcji. Podczas posiedzenia Rady UE ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (Rada JHA (sprawiedliwość)) 13 – 14 czerwca 2024 r. Polska poparła przyjęcie podejścia ogólnego – wynegocjowany dokument stanowi rozsądny kompromis i dobrą podstawę do negocjacji na etapie trilogów.

W trakcie prezydencji belgijskiej zakończono prace nad podejściem ogólnym do **projektu nowelizacji dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw**. Polska, z uwagi na uwzględnienie w tekście większości postulatów, poparła przyjęcie podejścia ogólnego.

Podczas prezydencji belgijskiej przyjęta została, z poparciem Polski, dyrektywa **w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia**, która umożliwi utworzenie kompleksowego systemu pozwalającego na śledzenie mienia pochodzącego z przestępstwa, podlegającego konfiskacie oraz spójnego systemu pozwalającego na zarządzanie zabezpieczonymi aktywami.

W pierwszym półroczu 2024 r. rozpoczęto także prace nad **projektem dyrektywy w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych**, która zmierza do aktualizacji obecnie obowiązujących ram prawnych w tym obszarze. We wstępnych stanowiskach wszystkie państwa członkowskie wyraziły poparcie dla tego projektu, zgłaszając jednak pewne zastrzeżenia redakcyjne. Polska popiera projekt dyrektywy. Ponadto, Polska angażowała się w, prowadzone od 2022 r., prace legislacyjne dotyczące **projektu rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania i zwalczania wykorzystywania seksualnego dzieci (CSAM)**, którego celem jest zobowiązanie dostawców usług online, takich jak dostawcy usług hostingowych i usług komunikacji interpersonalnej, do zapobiegania rozpowszechnianiu, wykrywania, zgłaszania i usuwania materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych. Polska popiera cel rozporządzenia, jednak wraz z innymi państwami⁵ członkowskimi wskazuje na konieczność przyjęcia proporcjonalnych przepisów, które będą uwzględniały również prawo do prywatności.

Ponadto kontynuowano i zakończono prace w odniesieniu do **projektu dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar**. Przez cały okres negocjacji Polska pozostawała zaangażowana w prace nad projektem, akcentując konieczność wprowadzenia w obowiązujących przepisach zmian adekwatnych do bieżącej sytuacji. Z uwagi na swoje położenie geopolityczne, Polska jest jednocześnie krajem pochodzenia, tranzytu oraz docelowym dla ofiar handlu ludźmi. 23 stycznia 2024 r. osiągnięto wstępne porozumienie polityczne co do tego *dossier*, dyrektywa została przyjęta 27 maja 2024 r.

W odniesieniu do pakietu dot. przemytu migrantów, w trakcie prezydencji belgijskiej kontynuowano prace nad **projektem dyrektywy w sprawie ustanowienia norm minimalnych dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania ułatwianiu nielegalnego do Unii, tranzytu przez jej terytorium i pobytu na nim**. Wprowadzono jasną definicję przestępstwa, jakim jest ułatwienie niedozwolonego wjazdu na terytorium państw członkowskich UE, tranzytu przez jej terytorium i pobytu w niej. Polska popiera projekt dyrektywy i z zadowoleniem przyjmuje proponowane zmiany, które wpisują się w politykę Rządu zmierzającą do zwalczania zjawiska przemytu migrantów. W toku dalszych negocjacji Polska będzie dążyć do doprecyzowania części proponowanych przepisów, tak, aby zachować spójność z innymi instrumentami prawa UE.

Podczas prezydencji belgijskiej Polska kontynuowała zaangażowanie w działania **Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Union Civil Protection Mechanism – UCPM)** w związku z wojną na Ukrainie. Prowadzony był stały monitoring prac na forach unijnych w zakresie ratownictwa i ochrony ludności. Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusji dotyczącej wzmacniania i rozwoju UCPM, między innymi poprzez rozszerzenie mandatu **Europejskiego Centrum Reagowania Kryzysowego (ERCC)**. Polska angażowała się również w rozwój **rescEU** – strategicznej rezerwy zasobów reagowania w ramach UCPM. Rozwijana była również **Europejska Pula Ochrony Ludności (ECPD)**, oparta na zasobach ratowniczych udostępnionych przez państwa UCPM. Podczas prezydencji belgijskiej zgłoszono do certyfikacji w ECPD nowy moduł gaszenia pożarów lasów z ziemi (GFFF), stworzony przez Państwową Straż Pożarną.

Polskie organy ścigania, w ramach realizacji swoich ustawowych działań jak również aktywnego uczestnictwa **w Europejskiej Multidyscyplinarnej Platformie przeciwko Zagrożeniom Kryminalnym**

⁵ Austria, Czechy, Niderlandy, Niemcy, Słowenia.

(EMPACT), na bieżąco analizowały zidentyfikowane zagrożenia przygotowując adekwatną odpowiedź operacyjną obejmującą synergiczne działania na poziomie krajowym i międzynarodowym, konsekwentnie wzmacniając w tym zakresie współpracę z Ukrainą i Mołdawią (także w kontekście rozpoczętego procesu rozszerzenia UE o te państwa). Szczególną uwagę wciąż objęte były obszary zagrożeń związanych z wojną na Ukrainie, takie jak przemysł narkotyków i broni, przemysł i handel ludźmi, a także cyberprzestępczość.

Polska uczestniczyła również aktywnie w pracach mających na celu **wzmocnienie roli Europolu** w obszarach przemytu ludzi i handlu ludźmi. Polska poparła projekt zmiany rozporządzenia o Europolu, w zakresie założonego celu i kierunku planowanych działań.

W zakresie prac **Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI)** prezydencja belgijska kontynuowała kwestię implikacji rosyjskiej agresji na Ukrainę na bezpieczeństwo wewnętrzne UE oraz środków możliwych do podjęcia przez organy UE i państwa członkowskie w celu minimalizacji zidentyfikowanych zagrożeń. Polska jako kraj sąsiadujący z Ukrainą, szczególnie aktywnie angażowała się w wątki dyskusji dotyczące likwidacji luk w obrazie wywiadowczym w zakresie przemytu i nielegalnego obrotu bronią, zwalczania zagrożeń o charakterze hybrydowym, w tym w szczególności instrumentalizacji migracji, dezinformacji, identyfikacji i skutecznego zwalczania sieci przestępczych wysokiego ryzyka, dalszego rozwoju i intensyfikacji współpracy z krajami trzecimi, przeciwdziałania infiltracji legalnych struktur przez środowiska przestępcze, działań prewencyjnych, a także dostępu organów ścigania do danych cyfrowych w kontekście pozyskiwania dowodów elektronicznych w toku realizowanych spraw.

Ponadto w okresie przewodnictwa Belgii w Radzie UE Polska kontynuowała aktywny udział w pracach **Europejskiej Sieci ds. Zapobiegania Przestępczości** (*European Crime Prevention Network - EUCPN*). W styczniu 2024 r. Polska weszła w skład Komitetu Wykonawczego EUCPN, w związku ze zbliżającą się prezydencją w Radzie UE.

Podczas prezydencji Belgii wypracowano także kompromisową wersję **aktu o cybersolidarności**, który pozwoli na zwiększenie zdolności w UE w zakresie wykrywania cyberzagrożeń oraz przygotowywania się i reagowania na takie zagrożenia. Podczas ostatniej fazy prac Polska podkreślała w szczególności potrzebę zapewnienia m.in.: wiodącej roli Agencji UE ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) oraz przydzielenia agencji środków finansowych adekwatnych do realizacji nowych zadań; pełniejszego wykorzystania istniejących struktur UE zajmujących się cyberbezpieczeństwem, a także transparentności wymiany informacji odnośnie do wykorzystania rezerwy pomiędzy państwami UE oraz instytucjami UE. Polska brała także udział w kształtowaniu mandatu Rady do negocjacji z Parlamentem Europejskim ws. **przeglądu rozporządzenia 2019/881⁶ w odniesieniu do usług zarządzanych w zakresie bezpieczeństwa**, wyrażając w szczególności wątpliwości, co do zakresu i harmonogramu przeglądu oraz zasadności dokonywanie istotnych zmian w procedurze przyjmowania europejskich programów certyfikacji w trakcie tego procesu. Ostatecznie Polska poparła wypracowaną wersję kompromisową nowelizacji, zaznaczając, że na 2024 r. przewidziany jest kompleksowy przegląd aktu o cyberbezpieczeństwie, który pozwoliłby także na poszerzenie jego zakresu.

W pierwszym półroczu 2024 r. prace w obszarze azylu i migracji koncentrowały się na kwestii implementacji **Paktu o migracji i azylu**, którego przepisy weszły w życie w dniu 11 czerwca 2024 r., a zaczną obowiązywać po 2 latach (wyjątek stanowi rozporządzenie o przesiedleniach⁷). Polska zagłosowała przeciwko wszystkim 10 aktom prawnym wchodzącym w skład Paktu z uwagi na to, że zawarte w nich rozwiązania w niewystarczającym stopniu adresują specyficzną sytuację państw członkowskich graniczących z Białorusią i Rosją, i nie zapewniają właściwej równowagi między odpowiedzialnością i solidarnością. Polska wydała w tej sprawie oświadczenie. Jeszcze przed formalnym przyjęciem Paktu, Komisja Europejska rozpoczęła przygotowanie tzw. wspólnego planu wdrożenia, który został opublikowany 12 czerwca 2024 r. Kwestia operacjonalizacji Paktu była przedmiotem dyskusji podczas konferencji ministerialnej w Gandawie w kwietniu 2024 r. oraz

⁶ Akt o cyberbezpieczeństwie.

⁷ Rozporządzenie ustanawiające unijne ramy przesiedleń i przyjmowania ze względów humanitarnych oraz zmieniające rozporządzenie 2021/1147.

posiedzenia Rady JHA w czerwcu 2024 r. Polska postulowała konieczność zagwarantowania państwom członkowskim elastyczności w procesie wdrażania nowych przepisów, a także zapewnienia adekwatnych do wyzwań środków finansowych w ramach funduszy UE. Prezydencja belgijska dążyła również do przyjęcia wspólnej deklaracji kolejnych prezydencji, w tym Polski, w zakresie dalszego procesu monitorowania i koordynowania implementacji Paktu na forum Rady. Z uwagi na zastrzeżenia strony polskiej nie doszło do jej podpisania.

Polska brała także aktywny udział w pracach nt. **przyszłości unijnej polityki w zakresie powrotów**. Prezydencja belgijska skupiła się na dobrowolnych powrotach, zewnętrznym wymiarze migracji i strukturze zarządzania (perspektywa operacyjna). Prezydencja powróciła także do dyskusji nt. dyrektywy powrotowej i jej ewentualnej nowelizacji w kontekście przyjęcia aktów legislacyjnych Paktu.

W odniesieniu do legalnej migracji prezydencja belgijska, do końca lutego 2024 r., kontynuowała negocjacje z PE w sprawie przekształconego projektu wniosku dyrektywy dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących **rezydentami długoterminowymi**. Z uwagi na brak dostatecznego poparcia państw członkowskich dla zaprezentowanej podczas posiedzenia COREPER 28 lutego 2024 r. wersji kompromisowej, mając na względzie to, że dokonanie dodatkowych uzgodnień co do treści projektu przed końcem cyklu instytucjonalnego nie byłoby możliwe, odstąpiono od dalszych prac nad dyrektywą. W trakcie negocjacji Polska aktywnie zabiegała o takie zapisy, które zabezpieczały jej interesy w zakresie warunków udzielania zezwoleń na pobyt stały.

Zakończone zostały także negocjacje dotyczące **zmiany kodeksu granicznego Schengen**. W trakcie prac Polska podtrzymywała swój sprzeciw wobec usunięcia przez PE przepisów dotyczących zjawiska instrumentalizacji migracji oraz postulowała zwiększenie swobody wyboru przez państwa członkowskie środków zaradczych w zakresie ustanawiania ograniczeń w podróżowaniu do UE, w przypadku wystąpienia choroby o potencjale epidemicznym. Oba postulaty zostały odzwierciedlone w tekście końcowym, który został przyjęty 24 maja 2024 r.

6. Promowanie globalnej Europy

W czasie prezydencji belgijskiej UE konsekwentnie potwierdzała swoje poparcie dla osiągnięcia sprawiedliwego i trwałego pokoju w Ukrainie. UE podkreślała, że kluczowe zasady i cele określone w Formule Pokoju Prezydenta Zełenskiego powinny stać się podstawą do zakończenia rosyjskiej agresji przeciwko Ukrainie. Szczyt Pokojowy w czerwcu 2024 r. stanowił zwieńczenie ponad półtorarocznych wysiłków Kijowa mających na celu uzyskanie poparcia dla Formuły Pokoju Wołodymyra Zełenskiego.

Ponadto, na międzynarodowych forach humanitarnych Polska silnie wspierała kontynuację pomocy humanitarnej dla Ukrainy. Podczas prezydencji Belgii w Radzie UE Polska kontynuowała aktywny udział w kształtowaniu unijnej polityki pomocowej, także w wymiarze operacyjnym – w porozumieniu z unijnymi partnerami, dokonując systematycznych wpłat na poszczególne organizacje międzynarodowe, a także goszcząc na swoim terytorium trzy unijne huby pomocowe: ds. pomocy humanitarnej, energetycznej i medycznej.

Dzięki działaniom prezydencji belgijskiej, przy znaczącym wsparciu Polski i państw *like-minded*, udało się doprowadzić do przyjęcia mandatów negocjacyjnych i rozpoczęcia **negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią**.

Podczas prezydencji belgijskiej kontynuowano również wzmożone **zaangażowanie polityczne UE na Bałkanach Zachodnich**, w tym podjęto decyzję o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z **Bośnią i Hercegowiną**. Zorganizowano także konferencję międzyrządową z **Czarnogórą** i zakończono prace nad przyjęciem tymczasowych benchmarków w negocjacjach akcesyjnych z tym państwem. W marcu 2024 r. Rada zatwierdziła utworzenie Instrumentu wsparcia reform i wzrostu gospodarczego na Bałkanach Zachodnich – nowego instrumentu wspierającego reformy związane z UE i wzrost gospodarczy w regionie. Zintensyfikowano również dyskusje na temat relacji UE z Turcją, także w kontekście aspiracji europejskich tego kraju. Jednocześnie, droga akcesyjna **Gruzji** do UE znalazła się w impasie z powodu zmian w prawie dotyczących wpływów agentów zagranicznych, które wzbudziły obawy o oddalenie się Gruzji od europejskich standardów demokratycznych. Wspólnym

mianownikiem oceny w procesie akcesji państw kandydujących jest ich stopień zgodności z WPBiO, na przykład w zakresie sankcji nałożonych na Rosję. W tym kontekście najłabiej wypada Serbia.

Prezydencja belgijska rozwijała także stosunki UE ze **Stowarzyszeniem Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) oraz z regionem Indo-Pacyfiku**. Kontynuowano realizację planu działania UE–ASEAN na rzecz wdrożenia partnerstwa strategicznego (2023 – 2027) oraz wdrażanie unijnej Strategii Współpracy w obszarze Indo-Pacyfiku. W lutym 2024 r. odbyło się w Brukseli spotkanie ministrów spraw zagranicznych UE–ASEAN oraz Forum Ministerialne Indo-Pacyfiku. W kwietniu 2024 r. Rada UE przyjęła decyzję w sprawie zawarcia umowy o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a **Japonią**. Okres prezydencji belgijskiej cechowało rosnące znaczenie trzech podstawowych czynników rzutujących na relacje **UE-Chiny**: nierówności gospodarcze, agresja Rosji na Ukrainę oraz zmiany geopolityczne w świecie. W odniesieniu do wyzwań gospodarczych Komisja wykonywała działania mające na celu implementację Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa Gospodarczego, w tym rozpoczęła szereg postępowań antysubsydyjnych wobec chińskich producentów. Kwestie geopolityczne, w tym wojna na Ukrainie, stanowiły istotny element kontaktów wysokiego szczebla UE z Chinami – m.in. spotkania w Davos U. von der Leyen z premierem Li Qiangiem oraz HRVP Borrela z Min. SZ ChRL Wang Yi w Monachium. 13. i 14. pakiet sankcji przyjętych w czasie prezydencji obejmował także chińskie firmy, wspierające rosyjski sektor zbrojeniowy. W czerwcu 2024 r. udało się przeprowadzić kolejną rundę Dialogu Praw Człowieka UE-Chiny.

W obszarze współpracy rozwojowej prezydencja belgijska dążyła do **wzmocnienia partnerstw międzynarodowych** opartych na wartościach i wzajemnych korzyściach, stawiając partnerów z krajów rozwijających się w centrum agendy, szczególnie w kontekście ustanawiania ram współpracy w oparciu o Umowę z Samoa. Szczególna uwaga została położona na relacje z państwami afrykańskimi, czemu służyły wizyty na szczeblu ministerialnym i eksperckim w Afryce oraz omawianie kwestii zaangażowania UE w sytuacjach niestabilności (ostatecznie nie udało się wypracować wspólnych unijnych wytycznych, a jedynie przedstawić dokument prezydencji). Prezydencja belgijska skupiła się na problematyce **rozwoju społecznego**, a w szczególności zdrowia globalnego, edukacji, równouprawnienia płci oraz wzmocnienia roli kobiet i dziewcząt. Ze względu na bieżącą sytuację regularnie podejmowano temat rosyjskiej agresji na Ukrainę, **sytuacji humanitarnej w Strefie Gazy** (w tym finansowania Agencji Narodów Zjednoczonych dla Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA)). Najważniejszym wydarzeniem humanitarnym było współorganizowane przez prezydencję belgijską Europejskie Forum Humanitarne, z udziałem przedstawicieli polskiego MSZ oraz polskich organizacji pozarządowych.

Jako element budowy relacji handlowych z państwami trzecimi prezydencja belgijska położyła duży nacisk na aktywność UE w WTO, szczególnie w świetle 13. Konferencji Ministerialnej WTO, która odbyła się w Abu Dhabi (26 lutego - 1 marca 2024 r.). Należy odnotować brak realnego porozumienia w kluczowych segmentach rozmów. Państwa członkowskie nie sfinalizowały negocjacji w obszarze subsydiów w rybołówstwie i nie osiągnięto konwergencji w rozmowach rolnych. Przyjęty dokument końcowy koncentruje się głównie na kwestiach rozwojowych, odzwierciedla ponadto rosnące znaczenie handlu usługami (przedłużeniu decyzji o niepobieraniu ceł na transakcje elektroniczne). Przyspieszeniu uległy także negocjacje Porozumienia plurilateralnego o handlu elektronicznym.

W pierwszym półroczu 2024 r. **relacje handlowe UE – USA** przebiegały z mniejszą dynamiką ze względu na okres wyczekiwania przed zbliżającymi się zmianami instytucjonalnymi po obydwu stronach Atlantyku. W związku z tym nie poczyniono znaczących postępów w rozpoczętych negocjacjach porozumień. W czasie prezydencji belgijskiej najistotniejszymi wydarzeniami w relacjach transatlantyckich były dwa spotkania Rady UE-USA ds. Handlu i Technologii (TTC). Pierwsze z nich stanowiło doskonałą okazję do konsultacji wspólnej wizji współpracy transatlantyckiej z interesariuszami z UE i USA, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z zieloną transformacją. Drugie natomiast przyniosło szereg osiągnięć w kwestiach technologicznych, w tym m.in. sztucznej inteligencji czy technologii kwantowych. W zakresie współpracy handlowej jednak, stanowiącej obszar różnic w podejściu między partnerami, nie dostarczyło znaczących wyników.

W odniesieniu do **relacji handlowych UE – Ukraina** 13 maja 2024 r. Rada UE wydała zgodę na ostatnie przedłużenie (obowiązujące od 6 czerwca 2024 r. do 5 czerwca 2025 r.) rozporządzenia ws. tymczasowej jednostronnej liberalizacji warunków taryfowych importu towarów ukraińskich do UE. Na wniosek państw członkowskich UE, w tym Polski, obecne rozporządzenie zawiera konkretne rozwiązania, których celem jest m.in ochrona sektora rolnego UE.

W **relacjach handlowych UE z Indiami**, w trakcie prezydencji belgijskiej kontynuowano negocjacje umowy o wolnym handlu, umowy o ochronie inwestycji oraz porozumienia ws. oznaczeń geograficznych. Polskie postulaty negocjacyjne w tym zakresie dotyczą przede wszystkim ochrony unijnego rynku rolno-spożywczego oraz istotnego polepszenia dostępu do rynku indyjskiego dla polskich towarów rolno-spożywczych i przemysłowych oraz usług. Polska wspiera również działania podejmowane przez Komisję Europejską na forum Rady UE-Indie ds. Handlu i Technologii.

IV. Lista załączników

Plan prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (przygotowany na podstawie ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu)

Projekty ustaw przyjęte przez Radę Ministrów w okresie styczeń – czerwiec 2024 r.

W okresie styczeń – czerwiec 2024 r. Rada Ministrów przyjęła 14 projektów ustaw, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, tj.:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej,
- projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz zmianie niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o ochronie sygnalistów,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Wykaz projektów ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej, które powinny zostać skierowane przez Radę Ministrów do Sejmu RP do końca II. połowy 2024 r.

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
1.	Projekt ustawy o kryptoaktywach (UC2)	Wykonanie: - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 w sprawie rynków kryptoaktywów - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów	30.12.2024 30.12.2024
2.	Projekt ustawy o podmiotach obsługujących kredyty i nabywcach kredytów (UC5)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2167 w sprawie podmiotów obsługujących kredyty i nabywców kredytów	29.12.2023
3.	Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego (UC11)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2556 w sprawie zmiany dyrektyw w odniesieniu do operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego	17.01.2025
4.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (UC14)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju	06.07.2024
5.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883 w sprawie warunków wjazdu i	18.11.2023

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
	ustaw (UC15)	pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji	
6.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UC17)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2118 zmieniającej dyrektywę 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczania od takiej odpowiedzialności	23.06.2023
7.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (UC18)	Transpozycja dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2022/2100 zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE w odniesieniu do zniesienia niektórych zwolnień w przypadku podgrzewanych wyrobów tytoniowych	23.07.2023
8.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (UC19)	Wykonanie: - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego - rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/945 w sprawie systemów bezzałogowych statków powietrznych oraz operatorów systemów bezzałogowych statków powietrznych z państw trzecich - rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/947 w sprawie przepisów i procedur dotyczących eksploatacji bezzałogowych statków powietrznych	12.09.2023 01.07.2019 01.07.2020
9.	Projekt ustawy o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek wchodzących w skład grup międzynarodowych i krajowych (UC20)	Transpozycja dyrektywy Rady (UE) 2022/2523 w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania międzynarodowych grup przedsiębiorstw oraz dużych grup krajowych w Unii	31.12.2023
10.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw (UC21)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych)	17.02.2024
11.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (UC23)	Uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów	12.12.2010
12.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (UC24)	Uzupełnienie transpozycji dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług	14.02.1999
13.	Projekt ustawy o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UC25)	Uzupełnienie transpozycji: - dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych - dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	18.04.2016 21.08.2011

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
14.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o delegowaniu kierowców w transporcie drogowym (UC26)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/738 dotyczącej zmiany dyrektywy 2006/1/WE w sprawie użytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy	06.08.2023
15.	Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia stosowania przepisów unijnych poprawiających funkcjonowanie rynku wewnętrznego (UC27)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego	31.07.2019 12.07.2020
16.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (UC28)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	30.06.2021
17.	Projekt ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (UC29)	Ponowna transpozycja: • dyrektywy Rady 2000/43/WE wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne • dyrektywy Rady 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy • dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/54/WE w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE w sprawie pracy tymczasowej • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE przewidującej minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie	19.07.2003 02.12.2003 30.04.2006 23.05.2018 15.08.2008 05.12.2011 20.07.2011 21.12.2013 25.12.2013

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
		wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim • dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego • dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa	30.09.2016 21.05.2016 29.11.2016
18.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (UC30)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania	09.09.2021
19.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii (dyrektywa NIS 2)	17.10.2024
20.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UC33)	Transpozycja dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2024/299 zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 w odniesieniu do metod zgłaszania prognozowanych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych	31.12.2024
21.	Projekt ustawy o układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych (UC34)	Częściowa transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej	15.11.2024
22.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych (UC35)	Wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 listopada 2021 r. w sprawach połączonych od C 748/19 do C 754/19 dotyczącego delegacji orzeczniczych	-
23.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o działaniach antyterrorystycznych oraz ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (UC37)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784 w sprawie zapobiegania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym	06.06.2021
24.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji oraz ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (UC38)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 ustanawiającego mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO2	31.12.2024 01.01.2026
25.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (UC39)	Transpozycja: • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz decyzję (UE)	31.12.2023

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
		2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/958 zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w odniesieniu do wkładu lotnictwa w unijny cel zmniejszenia emisji w całej gospodarce i odpowiedniego wdrożenia globalnego środka rynkowego	31.12.2023
26.	Projekt ustawy o zdrowiu zwierząt (UC40)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”)	21.04.2021
27.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (UC41)	Wykonanie: - rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających - rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy - rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie	14.03.2024 28.02.2024 24.02.2024
28.	Projekt ustawy o krajowym systemie certyfikacji cyberbezpieczeństwa (UC42)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie)	27.06.2019 28.06.2024
29.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo restrukturyzacyjne oraz niektórych innych ustaw (UC43)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości)	17.07.2022
30.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (UC44)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego na terytorium Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy)	12.07.2024
31.	Projekt ustawy o nadzorze nad spełnianiem wymagań dotyczących produktów (UC45)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów	16.07.2024
32.	Projekt ustawy o dostępie cudzoziemców do rynku pracy (UC46)	Ponowna transpozycja: dyrektywy Rady 2003/109/WE dotyczącej	23.01.2006

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
		statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi • dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE przewidującej minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair	30.04.2006 20.07.2011 21.12.2013 25.12.2013 30.09.2016 29.11.2016 23.05.2018
33.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz niektórych innych ustaw (UC47)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 w sprawie odporności podmiotów krytycznych	17.10.2024
34.	Projekt ustawy o Radzie Fiskalnej (UC48)	Transpozycja dyrektywy Rady (UE) 2024/1265 zmieniającej dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich	31.12.2025
35.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz	Uzupełnienie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego	01.11.2017 01.12.2018

Lp.	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
	niektórych innych ustaw (UC50)		
36.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o produktach biobójczych (UC52)	Uzupełnienie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych	01.09.2013
37.	Projekt ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (UC53)	Wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/988 w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów	13.12.2024
38.	Projekt ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Wjazdu/Wyjazdu (UC54)	Uzupełnienie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określającego warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego	29.12.2017
39.	Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do wzmocnionej współpracy w zakresie Prokuratury Europejskiej (UC55)	Wykonanie rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 wdrażającego wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO)	20.03.2024
40.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (UC56)	Transpozycja: - dyrektywy Rady (UE) 2020/285 zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw oraz rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do współpracy administracyjnej i wymiany informacji do celów monitorowania i prawidłowego stosowania procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw - dyrektywy Rady (UE) 2022/542 w sprawie zmiany dyrektyw 2006/112/WE i (UE) 2020/285 w zakresie stawek podatku od wartości dodanej	31.12.2024 31.12.2024
41.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (UC59)	Transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	12.01.2023